

თო-ორ-ორაობით დაჩებიდამ და სოფ-
ლებიდამ.

* * ჩვენი ქართული - ტრუპა უკვე
შოვილ თბილისში, მაგრამ ჯერ ჯერო-
ბით წარმოდგენები - რ ექმნებათ აქა.
ჰარველ წარმოდგენას, როგორც გავი-
გეთ, სექტემბრის პირველ დღეებში აპი-
რებეთ.

* * რუსულ გაზეთებში სწერენ, რომ
ფინანსის მინისტრებმა იარაღისა უკვე
ნულია სობოროს ნახეა. სობოროს დე-
კანოზმა როგორლაც დაიკვიანა მინისტ-
რის მიერება და აცნობეს იმისი მოსვ-
ლა. მოხუცებულმა დეკანზმ ამდელვა-
რებმ, აღმფოთებულმა, მიადო საწერე-
ბი და გაიქცა სობოროში. მანძილი
თუმცა მოკლე იყო სობორომდი, მაგ-
რად სწყალი მოხუცი ძალაან დაიღალა
და ქვეით მივიდა სობოროსთან. მინის-
ტრიმა მოკითხა დეკანზმ, როგორმანც
მხალოდ შემდეგი სიტყვების თქვა მოა-
წიო: „დაახ, დავიღალე... უკაცრავა!..
მშეიღობით!“ პრის შემდეგ ის დაბარ-
ბაცდა და დაეცა მიწაზედ. მოიყვანეს
დოქტორები, მაგრამ ვეინალა იყო: დე-
კანოზი ამის თვალ წინ მოკვდა, ამის-
თანა საჩეროთ სიკვდილმა მინისტრზედ
შემდე შთაბეჭდილება მოახდინა თურქე-
მს დეკანოზი ძალიან პარივცე-
მული ჰერთილა იარაღისავში; უსწავ-
ლია მოსკოვის სასულიერო აკადემიაში
და ჰერთილა ადგილობრივი „პარისია-
ლური უწყებების“ რედაკტორ ად.

* * „თბილისის მოამბეში“ იწერე-
ბიან, რომ ამ დღეებში ადგილობრივი პო-
ლიციის უპრავლენიის ფულის კასაში
10 ათასი მანეთი ჰქონდა. ხაზინადარი

მანანოვი ჰქონდებოდა შემცდარა და ამისი
ქონება უულებში დაუჭერიათ.

* * ამავე გაზეთის სიტყვით, 22 აგვი-
სტოს უოთი-თბილისის რეინის ვზის
აჯამეთის სტანციაზედ ცეცხლი გასდე-
ბია შეშა და, როგორც ამბობენ, 500
საქენი შეშა დამწვარა და ამასთან ტე-
ლეგრაფის ბოძები. მისაშეცელებლად შეი-
რილიამ და რიონიდამ 150 კაცი — მუ-
შა მოუყვანიათ. ცეცხლი უთუოდ ნა-
პერტვალისაგან გაჩნდებოდათ, რადგანაც
ამდროს ლონიერი ქარი ჰქონდათ.

* * ამ დღეებში თბილისის უეზდის
სამართველოს ჩატრები და ამათი დის-
ტანციონი ნახალნიკი დაწევიან ციხიდამ
გაქცეულ ტუსალს მიხეილ პახელიშვილს
და იმის ამხანაგებ, როგორთა შორის
მახელიშვილი მოუკლავთ და ამხანაგება
შეუცყრიათ!

ზერილი რედაქტორიან

— შფალო რედაქტორი!
თქენი გაზეთის მე-170 ნომერში წა-
ვიკითხე წერილი მართლიდგან მგზავ-
რის სოსოსი:

რადგანაც ეს მგზავრი ცილი მეწამება
და საქმის გარემოებას უყდათ აჩვენებს
და მით ჩემი მოქმედებას ცალ აზრს
აძლეს, ამისათვის გთხოვთ, სიმართლის
აღსაფერათ მათ წერილი ადგილი მისცემ
თქვენს პატივცემულ გაზეთში:

შფალი მგზავრი ამბობს გლეხმა „ბეკ-
რი გულ-საკლავი პასუხი მომცა, როცა
შკოლისა და დეპოს საქმე ვკონხეო: „დი-
დათ მოხარულნი ვიყავითო“ — ალაპა-
რაკებს გლეხს: „ამ საქმისთვის და ჩვენ-

გა მღ. შ. ბარნალოვმა და მართველის დამაც ბევრი გვიქადაგესტე — შეტერი შტა-
ლის დარწმუნდით, რომ ჩვენს სუ-
ლიერს მამას თავის ჯიშის გასამდიდრე-
ბათ სდომებათ დებო და ქადაგებაც
მისთვის დაუხარჯავთ.“

როდესაც ჩვენ ვიწყეთ ეს აზრი ხალხ-
ში გასაცემებლათ და თვითოთვითოთ
უკველა უქადაგებლით, სულ იმას ამბობ-
დენ: საზოგადოებამ იცის! როდესაც
საზოგადოებას მოუწოდეთ და ჩავაგო-
ნეთ, მაშინ ხელის-მომწერელი აღ-
მოსხიდა მხოლოდ ორმოცამდან გლეხი
ხუთი მანეთიდგან, ვიღრე თუმნამდინ,
ისიც ერთ თავათ შესატანი და სხვა
წლებისთვის არა! თუმცა ძეც შევწირე
100 მანეთი, ვ. მელვინეთ — ხუცესოვმა
50 მანეთი და ზოგმა სხვა ყმაშვილებ-
მაც ათ-ათი მანეთი, მაგრამ მანც 600
მანეთმდინ ვერ სდგებოდა. ბრი იყო
სახლი საეჭირო და ქირით ბევრზედ
მიდიოდა, ასე რომ 300 მანეთი პრიკა-
ჩის და დუქანს უნდოდა და 300 მან.
რალი დეკა გაიხსნებოდა? პა, ამის მი-
ზეზით დარჩა, და არა არა ჩემს ვითომ
ურიგო მიმართულებით.

საიდგან შეიტყეს, რომ მე გლეხობას
მოვატყუებდი, არ შეიძლება ავტორმა
უკვე გამოსკითხოს იმავე გლეხს და თა-
ვი გაიმართლოს? მე თუ ჩემთვის მინ-
დოდა, დავიჯერო, რომ ეს ყმაშვილი-
კაცები, რომლებიც ჩემთან თანა-მგრძნო-
ბლები იყენენ ამ საქმეში და ფულსაცა
სწირავდენ, ისე აიკრუებდენ გულს,
რომ მე მიმათვისებინ გებდედენ? არა მგო-
ნი! შველა ისე სინიდისიდგან ცარიელი
როგორ იქმნებოდა, რომ ერთსაც არი
პატივცემულ გაზეთში!

შებობს კიდევ, ვითომც გლეხებს შე-
უბრალებლად ვეკიდებოდე, ქვერი და
ობოლი არ გამარცეს, მდიდარი და ღა-

ღეს ეს ჩვენი მარიობა, შავლად
წმიდა ქარწული მარიამის დღესაწაუ-
ლია, დილითვე კარგი დღე გათენ და, ცა-
ლავერულია მოელვარებდა და მზის შა-
რიანადი რქინის უქისი სხვებით მშევ-
ნიდრად ხატულნენ მიღამასა! იამოდა
ტკბილი გალობა, ჭაკჭაკი მფრინველთა,
თითქა იწვევდნენ ქირისტიანთა დღე-
სასწაულის ასლორულებაზედა!..

აუგეს ფეხი საფარის მანასტრებზედ
წამსვლელ კაცთა და დედა-კაცთა; აისო
უოეელი უპარებისაგან პასალცინის ქუჩ-
ბი დედა-წულით, წვრილ ფეხით! უკან
მისდევლნენ მასახური, და ტკიროულნი
ცხენ-ჯორებს მოლალავდნენ, მიდიო-
ლნენ ბუზ-ფუტკარსავით. და არა მარტო
შესთ ქრისტიანები და სომხები, არამედ
მედ ცოლ-შეილიანი სალდათები და
აფიცერებიც ქვეითად ტკალის საუპრა-
თა! შევლას პირის სახე უდიმებდა, თვა-
ლები ცეცხლები უელავდათ და ურთი-
ერთს ნათელს აუკანებდნენ სახეზედა. ის
ნათელი მზისა იყო უფრო, თუ იმათი
მანკო სულის-გულისა, არ ირჩეოდა!..

ამითმა სასიამოენო მოძრაობამ მეც
გამიტყუებილა. ლაშისხევის ბალებითგან
ნელ-ნელა შეუყვე ქვეითად აღმართა,
იქითგან საფარიამდის გზაც სრულ ერთი
სათი გასწია. ბზაზედ ბეკ დაკმატულ
მანდილოსნებს და სომხის კინტოებს
შევხდი; დაფაჭიჭყვინაგებით იანცებდნენ
არა-მარესა; საკმარდ შეზარხო შებული
ქონდათ თავი არაყითა! მაგრამ ზოგიერთ
დედაკაცების სინდისგარეთი მორთვა-მოპ-
რანჭეა, როგორლაც სასახიროდ მოს-
დის თვალში აღამიანის! ზამოცდილებით
ვიცით, მახინჯი აღამიანი მუდამ ცდი-
ლობს თავის გარეგანი სახის, ტანის გამ-
შვენებას ზიზილ-პიპილებით, რომ ეგებ
იმით დაიფაროს თავის სიმახინჯე.

საჯერისგანს იქით საფარის, ციხის
გალავანს შეგნით გამოხნდა ქალ-კაცთა
დიდი სიმრავლე. სოფლის ხალხის დიდი
ნაწილი ეკკლესიას შემოხვეოდნენ; წირ-
ვა იდგა! დანაშენენა ეგვიპტის სამა-
კებელი, ქვამები სრულ დაჭირათ; გაღმა
გამოლმა ხევნი ფიჩები სრულ გავსილი
იყო, თეთრად, წითლად, ყვითლად და

ცისფრად. ისე იშვენებდნენ იქაურობა-
სა, როგორც აშშენებს უცველ ყაფაში
ველ-მინდოსა.

ლეგლის, ანდრია წმიდის, მუსხის დ-
ობის მოსკეპილი ვაჟეცები, მორთული
მოქმაზული ქალი და რძალი რომ გე-
ნახათ, სწორედ მოგეწონებოდათ... მაგ-
რამ რომ ათვალიერებდნენ ამ განთ-
ქმულ დეკლ შენობაების ნაში ძეგლ
წერილთა, როგორლაც ტკბილი სული-
და გათი და ლრმა ქმუნვარების
უჟსკრულში ინთემოდა; ესრეთი მდელ-
გარება ცხადად ანალი პირის სახეზედა;
რა ვიცი, რა არ აგონდებოდათ? რასა და
რას არ ფიქრობდნენ თავიანთ წინაპ-
რებზედა? იმათ სიგმირესა, უძლეველ
ოთმინებასა, ნამდვილ ქარატიანუ რს
ლოს მსახურებასა, სიმტკიცესა, ძალა
მოყვარეობასა და მათ საყოველოა
მრთობასა კეთილ საქმეთვის!

მიზან მესხი.

(დასარული შემდეგში)

რიბი არ ციცოდე და სუყველას ვარბევ-
დე, რაც დებულობა ჰქონდათ, ერთს
ორთ ვართმევდე!

ზანა ამ ღრიებაში შეიძლება ისე
უწყველო კაცი, რომ ეგენი ჩაიდინოს?
ჩაიდინოს და მერე სად? ისიც გაოსტა-
ტებულ ხიდისთავში?

არა, ეგერ არ გახლდათ! აი ნამდევი-
ლი მოგახსენოთ! მე 1876 წლის 10-
დეკემბერის გახლავაზე აქ და ვასრუ-
ლებ ყველ ჩემს წესს, როგორც მო-
ქალაქის შეეფერდი. მე არავთარი
ჯამაგირი არა მაქეს, გარდა დაწესებუ-
ლის მთავრობილებან 120 შანეთისა. მე
უნდა მაცხოვროს სოფელმა იმ ჯამაგი-
რით, რომელიც დაუდევით შტატის და-
წესებისათანაევ. მე არც შემიძლიან მო-
მეტებულის მოთხოვნა, არამც თუ გა-
დახდეენება! მაგრამ რას ვხედამთ ახლა
ხალხისაგან! იმ რიცხვიდან არა მაქეს
სახლი, ვარ წვრილ შვილი და აგერ შე-
სამე სახლი გამამიცვლია; ყველგან ჭი-
რის ვძლევი! მს კიდევ არაფერი! შტა-
ტის დებულების წესით ვალდებულია
მრეველი მაძლიოს ჩემის კრებულით 75
კოდი პური და ქრის, კომლზედ ქათმი,
30 კაპ. და 80 თუნგი ლვინო, რომ-
ლითაც უნდა ვიცხოვროთ კრებულთ;
1876 წ. დეკემბერი 6 კოდი პური, 1877-
ში—12 კოდი, 1878 წ. კიდევ 12. დვი-
ნისა და ქათმისა რამოგახსენოთ! იქმნე-
ბა რომელიმე გლეხის სახლში ლხინი-
დროს გიხსნელით, თორებ სად არის
ესენი?

შეიძლება გვითხრას ავტორმა, რომ
სულ არაფერი გამოვართოთ მრეველს,
მაგრამ იმასთან ისიც უნდა გვითხრას,
თუ რითო უნდა ვიცხოვროთ?

ამასთანავე მოცემა და მოუცემლიობა
განა შეიძლება ჩემის ძალით? სრულე-
ბითაც არა! მართალია მე ვამოვაწერინე
უწევდნი უპრავლენისა შტატის დებულე-
ბის პირი, ვსოდევ შუამავლობა ექსარ-
ხოსს სამოქალაქო მთავრობასთან; თა-
ნაც შტატის დებულება წარუდგინე და
ლუბერნატორმა უწევდის ნაჩალნის მოს-
წერა და არ ვიცი, ვალა მიხედვენებენ,
რომ 12 კოდით მღვდელი ვერ იცხოვ-
რებს, ან უნდა შტატის დებულება მია-
ციმინონ!

აი მრთელი ჩემი პასუხი და ვგონებ,
თქვენ წინაშეც, მკითხველნო, მართალი
ვიყო!

ავტორი მხოლოდ ერთ მართალს
ამბობს: „სიცხისაგან გაბრუებული ვი-
ყავით, ბერძნულისა და ლათინურისაგან
თავი გამოშტერებული მქონდაო!“ სწო-
რეთ მართლა ასე ყოფილა! იმ გლეხის
ნამზობში, რაკი თავი გამოშტერებული
ჰქონდა, კარგათ ვეღარ შესვლია თვაში
და ან კარგათ ვერ გაუქონია; გაიგონა
და მაინც სიცხე ჰქონია და უპოდინა,
მე რალა დაეცმლურო!

ხიდისთაველი მღვდელი შინ ბარნაბოვი.

20 აგვისტოს.

უცხო ქვეყნები

ოსმალეთი

სტამბოლიდამ სწერენ „პოლიტიკურ
კორრესპონდენციაში“ 11 აგვისტოდამ:
„ზუშინდელი პირველი კონფერენცია
ოსმალეთისა და საბერძნეთის წარმომად-
გნლებით შორის დაიწყო შუადღის ორ
სათხელ. შემდეგ იმისა, როცა მრივე
მხრის წარმოდგენლების მოთხოვნილე-
ბანი განიჩეა, საბერძნეთის წარმო-
მადგნლებმა წარმოადგინეს თავის მმარ-
თებლობისგან მოთხოვნილებანის ვრცე-
ლი განმარტება, დამყარებული ბერლი-
ნის ტრაქტატზედ. მ. მოთხოვნილობა
ეხებოდა კითხვა, იქნებიან მოლაპარა-
კებანი მიღებული ბერლინის ტრაქტა-
ტის მიხედულობაზე! სავფერ-ფაშა დაპ-
ირდა ამათ პასუხი სამი დღის შემდეგ
და ამითი დასრულდა კანფერენცია“.

— ჰავასის სააგენტოში იწერებიან
სტამბოლიდამ, რომ ზილიპოპოლის
კამისია ამ მოკლე დროში შეუდებება
კითხვებს შესახებ სულთანის უფროსო-
ბისა და ფინანსის საქმებისა, ამის შემ-
დეგ წავა სტამბოლში, სადაც უნდა შე-
უდგეს საქმეს, რომელიც იმას ბერლი-
ნის ტრაქტატში აქვს ნაწინები, ე. ი.
მერიპის სათაორეთის პროექტისა-
თვის შემუშავებული პროექტების გან-
ხილვას.“

— ამავე სააგენტოში იწერებიან პთი-
ნიდამ, რომ ზოლოში მიუღაით შემდეგი
მიწერილობა შეიხ-იულ - ისლანისაგან
ოსმალეთის მთავრობასთან იესალიაში:
„ძელი პატარა შეზობელი სახელმწიფო
კეთილ განწყობილებაში და თანხმობით
სკროფრობს ჩენენთან. რადგანაც მოწყალე-
ბა მიწერილია ლვითისაგან, ამიტომ ჩენენმ-
ხელმწიფებრ, საქებ ამ გრძნობითა გარდას-
წყვიტა, რომ მცირედი ნაჭერია მტრო-
მანის იმპერიისა მიცეს ამ საწყალ ნა-
ციის, რომ საკვლავთაც ქონდეს უფლე-
ბა მშვიდობინათ ცხოვრებისა“.

ნარივი

*

სული უმანკო, ციურს დასთა მიუ-
ზეცას ფრინავდა,
ივალს კი ბოლოინს შავს დედა-მიწას
ვერ აშორებდა.
ცეკმლინ ნაწურნი გულის სევდისა თვალ-
თა სცეიოლნენ
და ანგელოზათ, გზის მანათებლად წინ
მიუძღვილენ!

წინ შემაყარნი, ცის ვარსკლავნი ჰკით-
ხადნენ მფრენსა:
„რისთვისა სტირი, რა გარდებს შენ,
რისთვის ლვრი ცრემლადა?

მან უპასუხა: „მიწის ნებავეჭა ცენტრი
რადგანაც სევდას, ბოლოს ლულამდებარებულ
შევეხივე!

„ვიცი იქ, ჰეცა მექნება მხოლოდ
სასულეველი,
„სევდას, ბოროტსა, ვაგლას, ვებას იქ
არ მოველი,
მაგრამ, უფალო, მომეცი ნება დავბრუნ-
დე მიწას
და კვლავ მივეცე სევდას, ბოლმას, ვაგ-
ლას, ვებას!“

ა. 6 — შვილი.

19. აგვ სტას

განცხადებანი

ჩართული ზერის სახავლი

დედანი

(პროპილი) სურათებით

შედ. ან. ჯულელისაგან

ზარივიდა და ისყიდება შემდეგ ადგი-
ლებში:

ობილის ს: ჩარკვიანის, ვართანო-
ვის და ბრიქუროვის წიგნის მაღაზიებში,
შუთას ს: სასულიერო სასწავლე-
ბელში და ანტ. ლიტერტექიფანიის ბიბ-
ლიოთებაში,

სამეცნიელო ში: სასულიერო სას-
წავლებელში დ. სუჯუნს მოფურუიდის
ლუქანში და აბაშაში უფ. ანტ. ძეკე-
ლიისათან შეკოლაში,

ობილების ს: სასწავლებელში,

ხონ ში: უფ. ჭალაგანიძესთან,
გორგა: სასულიერო სასწავლებელ-
ში,

ოცლავს: სასულიერო სასწავლე-
ბელში და ხილსელოვის წიგნის მაღა-
ზიაში,

სალნალის: უფ. გ. ბალაშიელთან.
ვასი ერთის ეგზემპლარისა აბაზი.

(5-1)

გამოვიდა და ისყიდება.

სახალხო სამიმო ზიგნი

კარიბაზინი

შეგვენილი

მლ. დაქოთ დამბაშიძისაგან.

ზარივიცმა პირველი.

ვასი გაგზაუნით უყდოთ ერთი მანეთი,
ყდით ექცია აბაზი.

წიგნის ყიდვა შეიძლება:

თფილის ში: — ჩარკვიანის წიგნის
მაღაზიაში.

მუთა ის ში — სიმონ ცერესის გა-

